

Sarah von Essen i RÆSON:

Hillary og de spanske stemmer

USA: Immigrationsdebatten og de nye datoer for primærvalgene øger vigtigheden af latinostemmerne. Det fremgår tydeligt af Hillary Clintons kampagne.

Af Sarah von Essen

I 2000 ville Hillary Rodham Clinton være senator for New York. Hun rejste staten tynd og gjorde sig stor umage for at blive dus med newyorkerne. Blandt andet lærte hun et par gloser på jiddish. Eller det vil sige, hun prøvede på det: Som en anden Eliza Doolittle i historien om "My Fair Lady" fik hun åbenbart et par jødiske stabsmedlemmer til forsøgsmæssigt at coache de rette konsonanter ud af munden på hende. Kandidaten skulle nemlig gøre et kampagnestop på et jødisk plejehjem. Men i stedet for de lystige dansetrin, som Eliza lokker ud af professor Higgins, da hun endelig synger "The Rain in Spain", som kun en ægte lady kan, blev der krummet tæer i New York: Hillary, pigen fra Midtvesten, der havde tilbragt sit voksne liv Arkansas og Washington, kunne bare ikke få det til at lyde rigtigt. Nu vil hun være præsident, og som det politiske landskab tegner sig i USA idag, skal Hillary glemme sit jiddish lidt og i stedet lære sig et perfekt *por favor*.

Omkring to tredjedele af USA's latinobefolkning bor i ni af de stater, der afholder primærvalg den 5. februar eller endnu tidligere.

Tidlige primærvalg

"Latinostemmerne har aldrig været særligt vigtige i forbindelse med primærvalgene i USA. Men det vil ændre sig i 2008," sagde den politiske konsulent Sergio Bendixen til New York Times i juni - blandt andet, fordi kalenderen for primærvalgene ikke længere ligner sig selv. De første valg finder som sædvanlig sted i Iowa og New Hampshire i januar 2008, og her er kandidaterne allerede ivrigt til stede med håndtryk, babykys og opmærksomme ører til de ofte meget lokale problemer. Valgresultaterne i de to stater slår nemlig gerne stemningen an for

resten af nomineringsprocessen. Men nu vil mere folkerige og i øvrigt betydningsfulde stater også have opmærksomhed og mulighed for at påvirke udvælgelsesprocessen. Derfor har de rykket deres primærvalg frem: Så i stedet for at gå til stemmeurnerne i løbet af foråret og den tidlige sommer, når valget reelt er afgjort, sætter vælgerne i omkring tyve stater allerede deres kryds den 5. februar. Ifølge New York Times bor omkring to tredjedele af USA's latinobefolkning i ni af de stater, der afholder primærvalg den 5. februar eller endnu tidligere. Og derfor giver Bendixens profeti rigtig god mening.

Immigrationsdebatten

Men ikke nok med, at der er mange latinoer i de nu lidt vigtigere stater som Californien og Florida. De er åbenbart også klar til at møde op og stemme. Immigrationsdebatten raser i USA, og i juli døde et forslag til en stor reform af området i Senatet. Reformen sigtede blandt andet mod at give illegale immigranter, hvis arbejde udgør en velintegreret del af den amerikanske økonomi, mulighed for at opnå lovligt ophold. "Vi har aldrig inviteret dem!," vrissede en konservativ græsrod til svar i New York Times i juni. Præsident Bush, derimod, støttede forslaget, og da han i 2000 knoklede for at vinde sit partis nominering, sang han heller ikke med på de konservatives forskræmte sang om alle de mexicanere, der løb ind over grænsen: "De ønsker sig det samme for sig selv og deres familier, som vi alle gør," var derimod Bushs faste omkvæd. Og fordi mange latinoer deler republikanernes konservative familieværdier, håbede den republikanske storstrateg Karl Rove, at den voksende vælgergruppe var vundet for bestandig.

Men han tog fejl. Ideen om at bygge et hegn langs den mexicanske grænse, den fjendtlige retorik og senest mange republikanske politikeres modstand mod det nævnte lovforslag har åbenbart fået den betydelige latinovælgergruppe til at genoverveje sin alliance med republikanerne: "Rove havde en pointe. Vi er meget konservative,

hvad angår værdier. Vi går op i familien, og mange af os er selvstændige erhvervsdrivende. Men nu har republikanerne ødelagt deres mulighed. Selv kirkelige organisationer sender deres menigheder til demonstration. Du har en generation af unge statsborgere med latinbaggrund, hvis første indtryk af republikanerne er, at de vil deportere deres forældre,” som det demokratiske medlem af Kongressen Luis Gutierrez sagde sidste forår til Time Magazine, da debatten for alvor begyndte at blusse op, og tusindvis af latinoer demonstrerede i den amerikanske hovedstad. Idag er der sat flere kampagner igang for at få statsborgere med latinbaggrund til at registrere sig som vælgere, og få dem uden statsborgerskab hjulpet igang med at søge det.

Og det er altså ikke fordi,
Hillary er særligt blødsøden,
at hun er populær.

Hillarys valgkamp

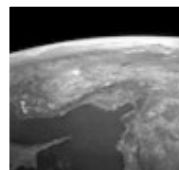
Det kommer alt sammen Hillary Clinton til gode, for ifølge meningsmålinger er hun den bedst kendte og mest vellidte af de demokratiske kandidater blandt latinoerne. Og hvorfor så det? Ja, det spørger de åbenbart også sig selv om i Hillarys lejr. Bill Richardson, der er guvernør i New Mexico og søn af en mexicansk kvinde, er jo også demokratisk kandidat. ”Han hedder Bill Richardson, og det kommunikerer jo ikke rigtig hans baggrund, vel?” som hans kampagnechef tørt konstaterer over for New York Times. Men, lover han, lige så snart latinoerne lærer ham at kende, vil hans kandidatur vække ”stolthed og interesse”. Det er bare ikke sket endnu.

Og det er altså ikke fordi, Hillary er særligt blødsøden, at hun er populær. Til et vælgermøde i Las Vegas, hvor serviceindustrien ansætter latinoer i stor stil, slog hun for eksempel fast, at grænsekontrollen skal forbedres og dem, der ansætter folk illegalt, straffes. Ifølge ABC News fik hun både bifald og buhråb for den kommentar. Til gengæld gjorde hun det klart over for en

gruppe ledere fra latinosamfundet i New York, at republikanerne havde undermineret forslaget til immigrationsreformen, og at de havde gjort det, fordi de ikke ønskede at arbejde for lovligt ophold til de illegale. Hillary var egentlig også selv skeptisk over for lovforslaget. Men hun var det af ganske andre årsager end sine konservative kollegaer: Inden det døde, lovede hun tilhørerne ved et andet møde i Las Vegas, at hun ville arbejde for en tilføjelse, der gjorde det nemmere for immigranter med lovligt ophold at få familiesammenføring. ”Hun har et hjerte,” som en kvindelig restaurationsmedarbejder sagde efterfølgende. Andre vil nok mene, at Hillary bare er rigtig god til at føre valgkamp. Men det ene udelukker jo selvfølgelig ikke det andet.

Spanske stemmer

Hillary er tilsyneladende ikke selv begyndt at tale spansk. I hvert fald findes der ingen pinlig vidnesbyrd på YouTube. Men det går også meget godt med at lade andre om det: Hendes hjemmeside findes i en spansk version, og flere af kampagnens pressemeddelelser udsendes også på spansk. Hun har flere spansktalende stedfortrædere, der møder både de spansksprogede medier og vælgere. Blandt andre Hillarys kampagnechef og loyale medarbejder gennem årtier Patti Solis Doyle: Hun er nemlig datter af mexicanske indvandrere og et gedigent produkt af den amerikanske drøm. Doyle ydede åbenbart også en væsentlig indsats for at sikre Hillary en anbefaling fra Antonio Villaraigosa, der er borgmester i Los Angeles og en af USA's mest prominente latinopolitikere. Det er umuligt at sige, hvor mange stemmer sådan en anbefaling egentlig kan omsættes til, men som nævnt, er Californien blandt de stater, der går til primærvalg allerede den 5. februar. Så det ser godt ud. Måske kandidaten i virkeligheden skal øve sig på at sige et pænt *gracias*?

Sarah von Essen er journalist, cand.mag. og forfatter til en kommende bog om Hillary Clinton.